

Udruženje za psiho-socijalnu
podršku i bolju budućnost

Izveštaj o realizaciji 9. Internacionalnog mirovno-pedagoškog ljetnog kampa

Naziv projekta:

Konstruktivna i na resurse orijentirana prerada konflikta kao šansa za mirnu budućnost u BiH

Implementator projekta:

Udruženje za psiho-socijalnu podršku i bolju budućnost „Progres“, Sarajevo

Mjesto implementacije:

Bosna i Hercegovina

Vrijeme trajanja implementacije:

01.01. – 31.12.2010. godine

Predgovor koordinatora projekta

Nastavljajući dosadašnji interkulturalni omladinski rad, njemačka fondacija „Wings of Hope“ Savezna Republika Njemačka, je u 2010. godini u saradnji sa lokalnim Udruženjem za psihosocijalnu podršku i bolju budućnost „Progres“, iz Sarajeva, intenzivirala svoj interkulturalni rad sa omladinskim liderima, i neformalnim grupama sa prostora cijele BiH.

U središtu multietničkog i interreligijskog rada sa mladima, i ove godine je bio mirovno-pedagoški ljetni kamp za 160 mladih, pripadnika svih etničkih i religijskih skupina iz Bosne i Hercegovine. U okviru mirovnog rada, fokus je bio na mirovnoj i konstruktivnoj preradi konflikta, civilnoj transformaciji konflikta i nenasilnoj prevenciji konflikta, kao metodama interkulturalnog rada sa mladima. Cjelokupan projekat je mladima omogućio da prodube ranija znanja o pomenutim temama ali i da se ohrabre, da stečeno znanje primjene u svojoj svakodnevnicima, pokazujući građansku hrabrost.

Glavni cilj mirovno-pedagoškog kampa, koji je imao radno-edukativni karakter, bio je, okupiti mlade ljude iz cijele BiH, kao i regiona, i omogućiti im da kreiraju zajednička i pozitivna životna iskustva, te na taj način stvaraju ambijent koji će doprinijeti procesu pomirenja, mobilizaciji ličnih i kolektivnih resursa. kao i unaprijeđenju položaja mladih ali i svih građana u BiH i zemljama regiona.

9. Internacionalni mirovno-pedagoški ljetni kamp Bjelašnica 2010

U okviru omladinskog projekta za 2010, u periodu od 14.07. do 19.07. 2010 godine, održan je 9. Internacionalni mirovno-pedagoški ljetni kamp za mlade ljude iz cijele Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske, Holandije, i SR Njemačke.

Uz pomoć omladinske mreže, koja se u ovom trenutku sastoji od 15 organizacija / neformalnih grupa, članica mreže, koje su aktivne i djeluju na području oba BiH Entiteta, bili smo u mogućnosti smo da okupimo mlade ljude iz preko 25 gradova iz cijele Bosne i Hercegovine. Pri tome smo, naravno, vodili računa da u mrežu uključimo i mlade ljude iz ruralnih dijelova (manjih mjesta i sela), koji su zbog veće izolacije još više podložni i izloženi uticaj političko-pedagoške manipulacije nego mladi iz urbanijih dijelova.

Kamp je ove godine okupio 165 učesnika, starosne dobi između 18 i 26 godina.

- 133 učesnika iz cijele BiH, Federacije BiH i Republike Srpske, I gore navedenih zemalja
- 6 THW – članova iz Savezne pokrajine Bavarska, SR Njemačka
- 8 vanjskih saradnika (voditelji radionica)
- 10 gostiju (muzičari i lokalni saradnici)
- 8 Uposlenici i članovi udruženja „Progres“
- Ukupno: **165 učesnika ljetnog kampa**

Sponzori ljetnog kampa bili su:

- ✚ *Ifa Zivik (Institut sa odnose za inostranstvom) i Ministarstvo vanjskih poslova SR Njemačka-e*
- ✚ *Stiftung Wings of Hope, SR Njemačka*
- ✚ *Wij Helpen Daar, Holandija*
- ✚ *THW Savezna pokrajina Bavarska, SR Njemačka*
- ✚ *Coca-Cola, BuH*
- ✚ *Općina Novi Grad, FBiH*
- ✚ *Općina Trnovo, FBiH*
- ✚ *ZOI 84*
- ✚ *MEGGLE Mljekara d.o.o. Bihać*

Partnerske omladinske organizacije iz BiH i regiona:

Penjački klub „**Extreme**“ Banjaluka, Omladinska centar „**Nove nade**“ B. Otoka, Omladinski centar „**Bijeljina**“ Bijeljina, Omladinski centar „**Desnek**“ Breza, „**Vijeće mladih**“ iz Jablanice, Omladinska organizacija „**Život je lijep**“ Milici, **Gorska služba spašavanja** Stanica G.Vakuf/Uskoplje, Ekološko udruženje „**Jezero**“ Šerići / Živinice, Omladinska organizacija „**Eko Leonardo**“ Priboj, Omladinska organizacija „**Odisej**“ Bratunac, Udruženje građana „**Ayda**“ Sarajevo, Udruženje građana „**Bonitas**“ Trnovo RS, Nevladina organizacija „**Gariwo**“ i Fondacija „**Imam petlju**“ Sarajevo, Studentska organizacija „**Wij Helpen Daar**“ Holandija, te neformalne omladinske grupe iz Zenice, Tuzle i Sarajeva.

Aktivnosti na kampu su bile slijedeće:

- *Interaktivne radionice;*
- *Zajednička radna akcija za dobrobit lokalne zajednice (poribljavanje rijeke Željeznice, i čišćenje korita potoka na teritoriji općine Trnovo)*
- *Doživljajna pedagogija(posjeta kanjonu rijeke Rakitnice, planinarenje na vrh Bjelašnice);*
- *Izleti (Sarajevo, Jahorina, Pale-posjeta centru za rad sa djecom sa posebnim potrebama)*
- *Prezentacija gardova i zemalja, učesnika ljetnog kampa*
- *Okrugli sto / diskusije*
- *Sportske aktivnosti*
- *Prezentacija radionica*

Interaktivne radionice su obuhvatale slijedeće teme:

- *Pojam konflikta, ophođenje sa konfliktom i nenasilna komunikacija*
- *Plesna radionica*
- *Dramska radionica*
- *Projekt menadžment*
- *Relaksacija i upoznavanje sebe*
- *Kick fair (fudbal kao medij za jačanje tolerancije i nenasilne transformacije konflikta);*
- *Novinarska radionica;*
- *Roll play game*
- *Trauma i pomirenje*
- *Fotografska radionica*
- *Strip radionica*

Okrugli sto:

- Suočavanje sa prošlošću i jačanje civilnog društva

Opća svrha i specifični ciljevi kampa:

Omladinski lideri i njihove grupe aktivnim učešćem u svim aktivnostima predviđenim omladinskim projektom su pokazali da imaju zajedničku viziju budućnosti svoje zemlje, Bosne i Hercegovine, u krugu njenih susjeda i integrisanu u evropsku zajednicu. S obzirom na vlastitu perspektivu budućnosti, slobodu kretanja (liberalizacija viznog režima), poslovnu perspektivu (cjelokupna reforma sistema obrazovanja), mladi ljudi insistiraju na uvođenju neophodnih izmjena.

Opća svrha kampa se sastojala u tome da mladi ljudi dobiju priliku da u vrijeme trajanja kampa kreiraju pozitivna životna iskustava u saradnji sa vršnjacima koji dolaze iz drugih sredina i nisu isključivo njihove nacionalnosti.

Ta iskustva, u perspektivi, trebaju pomoći u stvaranju klime za prevazilaženje ratnih i postratnih traumatskih iskustava, kao i prevazilaženje granica u našim glavama.

Na ovaj način smo htjeli potaknuti stvaranje jedne od bitnih pretpostavki za pomirenje među narodima na ovim prostorima.

Opća svrha je bila bliže definirana se specifičnim ciljevima:

- Grupa mladih ljudi percipira životnu realnost u kojoj živimo i u kojoj smo „zaglavljene“, i koristi postojeće kontakte, kako bi unaprijedila dijalog među različitim etničkim skupinama.

- Uspostavljaju se i jačaju povjerenje, tolerancija, razumijevanje i prijateljstvo koji pomažu u prevazilaženju etničkih i religijskih granica.

- „Tri ratne istine“ i tri interpretacije istorije bivaju percipirane, a traumatska iskustva uzrokovana gubitkom bliskih osoba, i totalnim osjećajem bespomoćnosti dobivaju novi okvir.

- Grupa, odnosno mladi uključeni u projekat modificiraju sliku o sebi i izražavaju spremnost da preuzmu dio odgovornosti kako bi učestvovali u procesu stabilizacije, unaprijeđenja mira i izgradnji zajedničke perspektive u BiH.

Sa sigurnošću možemo reći da je Omladinski projekat jedinstven na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine. Pošlo nam je za rukom da u projekat uključimo mlade, pripadnike sva tri konstitutivna naroda (Bošnjake, Hrvate i Srbe) koji žive u Bosni i Hercegovini.

Također možemo otvoreno reći da smo uspjeli da u projekat integrišemo mlade, pripadnike hrvatskog naroda, iz Zapadne Hercegovine, koji su se ranijih godina „učtivo“ držali po strani i nisu bili posebno motivirani da se aktivnije uključe u našu mrežu.

Kroz nekoliko godina smo uspjeli da proširimo našu neformalnu projektnu mrežu na prostor cijele Bosne i Hercegovine. U međuvremenu smo se dobro „usidrili“ u svim etničkim skupinama, preko omladinskih lidera koji su izgradili određeni status u svojim lokalnim zajednicama, a da se nisu priklonili bilo kakvim nacionalističkim ili fundamentalističkim pokretima ili inicijativama.

Naša neformalna projektna mreža je u međuvremenu mreža za mlade lidere, koji se osjećaju povezanim sa tolerantnim, mirovnim i demokratskim načinom ophođenja, neovisno o tome da li su Jevreji, Kršćani ili Muslimani.

Proces razumijevanja koji je iniciran organizovanjem i učešćem na ljetnom kampu je dobio na intenzitetu, tako što su omladinski lideri /vođe grupa bili aktivno uključeni u fazu pripreme i fazu evaluacije projekta, ali i dali svoj doprinos u jačanju i širenju projektne mreže na prostor cijele Bosne i Hercegovine.

Jedan od značajnih indikatora ostvarenosti projektom zadanih ciljeva, jeste angažman lidera grupa i određenog broja učesnika mirovno-pedagoškog ljetnog kampa na realizaciji lokalnih projekata, nakon ljetnog kampa.

U okviru omladinskog projekta u periodu od 01.10. do 15.11.2010. godine, prema planu, iz budžeta omladinskog je podržana realizacija 7 lokalnih projekata, gdje je učestvovalo 10 grupa, odnosno predstavnika grupa učesnica ljetnog kampa. Ciljevi i aktivnosti u okviru lokalnih inicijativa bili su u skladu sa ciljevima i idejom ljetnog mirovno-pedagoškog kampa. U sedam lokalnih projekata je bilo uključeno ukupno 231 korisnik, od čega 100 djece osnovnoškolskog uzrasta, i 131 mladih (srdenjoškolci i studenti). Budući da su lokalni projekti realizirani u oba BiH-entiteta, kordinatori i učesnici projekta su bili, djeca i mladi, pripadnici svih etničkih i religijskih skupina u BiH. Naslanjajući se na svrhu i ciljeve omladinskog projekta u cjelini, sve lokalne inicijative su bile usmjerene ka mobilizaciji ličnih i kolektivnih resursa kod djece i mladih, kroz usvajanje novih vještina i znanja, te uključivanjem u društvene procese prije svega na lokalnom nivou ali i šire na prostoru cijele BiH, sa ciljem da se da doprinos u stvaranju zdrave pretpostavke za prevazilaženje predrasuda, jačanja tolerancije i unaprijeđenja mira.

Kada je u pitanju podrška našim aktivnostima i omladinskom programu koji obuhvata cijelu Bosnu i Hercegovinu, do sada smo mogli računati samo sa jednim minornim oblikom podrške od strane naših vlasti i njenih predstavnika, pa je za nas, analogno toj činjenici, bilo od posebnog značaja da smo imali i još uvijek imamo podršku Ministarstva vanjskih poslova Savezne Republike Njemačke i ifa zivik-a e.V. (Institut za odnose sa inostranstvom pri Ministarstvu vanjskih poslova SR Njemačke), te predstavnika EUFOR-a i LOT-a, kao i nevladinih organizacija (Wij helpen daar Holandija) koje se bave pitanjima prerade konflikta, očuvanja mira i unaprijeđenjem položaja mladih ali i ostalih građana Bosne i Hercegovine.

U prilog izostanku finansijske podrške realizaciji mirovno-pedagoškog ljetnog kampa i Omladinskog projekta u cjelini, govori i činjenica da su u 2010. godini ovu manifestaciju podržali jedino predstavnici Općine Trnovo FBiH i Općine Novi Grad – Sarajevo, od čega je financirana akcija poribljavanja rijeke Željeznice na teritoriji Općine Trnovo. Pored ovih institucija moramo pomenuti i Coca-Cola-u BiH, ZOI 84, te MEGGLE Mljekaru d.o.o. Bihać, koji su svojim donacijama u proizvodima, kao i kroz direktnu podršku na terenu dali doprinos u realizaciji 9. Mirovno-pedagoškog ljetnog kampa na Bjelašnici.

Konkretni doprinos omladinskog projekta sastoji se u činjenici, da smo kroz sve projektne aktivnosti kreirali pozitivna životna iskustva, stvaljajući pri tome akcenat na kulturu kooperacije i razumijevanje među narodima. Prilikom evaluativno sastanka, održanog krejem novembra 2010. Godine, lako se moglo uočiti da su omladinski lideri ostvarili napredak, kako na profesionalnom tako i na ličnom nivou. Samokritičnost i otvorenost u ophođenju unutar kruga omladinskih lidera su pokazatelji da su kroz aktivno učešće u svim projektnim aktivnostima prošli kroz jedan proces sazrijevanja. U prilog tome, u kolikoj mjeri smo našim projektom doprinijeli da se između mladih ljudi različite etničke i religijske pripadnosti razvije odnos pun poštovanja i uvažavanja, pokazalo se na primjeru njihovog angažmana nakon poplava koje su se desile početkom decembra 2010. Na širem prostoru Opštine Bijeljina. Mladi ljudi iz naše projektne mreže, iz različitih bosansko-hercegovačkih gradova, su prikupljali odjeću i namirnice za svoje prijatelje iz Bijeljine i njihove komšije.

Najbolji način da pratimo njihov profesionalni napredak i proces razvijanja jeste ako se uporedi njihov rad i angažman na realizaciji lokalnih projekata, u proteklih tri godine, te njihov pristup u rješavanju određenih problema na koje nailaze preuzimajući odgovornost za određene aktivnosti unutar samog projekta. Očigledno je da su u prošloj projektnoj godini sa dosta više samopouzdanja i kompetentnosti, djeci, mladima, ali i njihovim roditeljima mogli ukazati na put koji vodi iz ruševina destruktivnog etnonacionalizma u zajedničku i mirnu budućnost.

Posebno se zahvaljujemo:

Srdačan pozdrav,

Elvir Čaušević

Projektkoordinator